

הבי גרסי' לדידי חזי אי אורוילא בר ראימא דהוי כי הר תבור.
 פירוש עופר של רחס הכר ומתנגמין עופר האלים אורוילא
 דליילא וכן בסוף זכמים (דף קיג: ושם ד"ה אורוילא) דלמנר התם בשלמא
 לר' יוחנן דלמנר לא יכר מזבל לא"י היינו דקס רימא התם אלף לר"ל
 רימא היכא קס א"ר ינאי גוראות
 הכניסו לתיבה ופרין והלמנר רצה בר
 בר חנה לדידי חזי לי אורוילא דבר
 דלימא דהוי כי הר תבור ואי גרסי'
 אורוילא דימא היינו דג שזיס א"כ
 מאי קשיא ליה האמרינן צפ' קמא
 דקדושין (דף יג.) לא נגזרה על דגיס
 שזיס. ר"מ ור"י: **ואפ"ר כופתא.**
 היינו רעי כדלמנר צמלק (פסהדרין
 דף סג:) אשמיינה ואימינ צטולא
 דכופתא דממיה: **ודמון כמאן**
דמיבסמי. מלאן משמע כמ"ד צמלק
 (שם דף קי:) מתי מדבר יש להן
 חלק לעולם הצא:

וגו

אתרי גישרי דרוגנג ושואר מהאי להאי ומהאי
 להאי ונקיש תרי (א) מזוגי דחמרא בידיה
 ומוריק מהאי להאי ומהאי להאי ולא נטפא
 גיטופתא לארעא ואותו היום ייעלו שמים
 ירדו תהומות הוה עד דשמעו בי מלכותא
 וקטלוהו אמר (ב) רבה לדידי חזי לי אורוילא
 בר יומיה דהוה כהר תבור והר תבור כמה
 הוי ארבע פרסי ומשאבא דצואריה תלתא
 פרסי ובי מרבעתא דרישיה פרסא ופלגא רמא
 כופתא וסכר ליה לירדנא ואמר רבה בר בר
 חנה לדידי חזיא לי ההיא אקרוקתא דהויא
 כי אקרא דהגרונאי ואקרא דהגרונאי כמה

אפרי גישרי דרוגנג. שם אותו הנהר. והיו רחוקין זה מזה והיה (א)
 מדלג מפרדה זו לפרדה זו: **פרסי כפא דחמרא.** שניהם מלאים
 יין והיה מוריק תרוייהו צידד זה צמון זה צהדי דקמשוור ואינו
 נשפך אפי' טפה אחת ואע"פ שהיה אותו יום רוח סערה שהיו עולין
 יורדי הים צלניות עד לשמים ויורדין
 עד תהומות מכת הרוח ואף על פי כן
 לא נפלה טפה לארץ: **יעלו שמים**
 וגו'. פסוק הוא גזי יורדי הים כספר
 מהלים: ה"ג **שמעין צי מלכא וקטלוהו.**
 צי מלכא דשידי שאין דרכו של עד
 להראות (ג) צני אלס והרגוהו מפני
 שהיה מגלה סודס. ואית דלמנר צי
 מלכא קיסר שהיה ירא שלא יטול
 המלכות ממנו שהיה אותו עד מלכא
 הצא על השידה והיה דר צין האנשים:
אורוילא צי יומא. רחס צן יום אחד
 דלמות היום נולד: **כי הר סגור.** כן
 היה גדול: **צי מרבעתא דרישיה.**
 מקום הנחת ראשו כשזכב על
 הקרקע: **רמא כופתא.** הטיל ריעי
 וסכר הריעי לירדנא לפי שעה עד
 שמסמסוהו המיס מעט מעט:
אקרוקתא. נפרדע: **כאקרא**
דהגרונאי. גדול היה כאותו כרך:
ואקרא דהגרונאי כמה הוה שזיסין
צפי. הגמרא קאמר ליה: **אסא**
סנינא. רצה קאמר ליה: **פושקנא.**
 עורב נקצה: **צאילנא.** על ענף אחד
 כדרך העופות: **לא הימני.** לא
 האמנתי: **כוורא.** דג: **אכלה טינא.**
 שרץ קטן: **צאוייסי.** צנחיריו של דג
 כנסם השרץ. ונראה לי דהיינו צילצית
 כדלמרי' בעלמא (שפת עו: ע"ש) שלשה (ד)
 אימות הן (ה) חלש על הגבור אימת
 צילצית על ליתן: (ו) **ואדחיהו מיא.**
 הדחיהו המיס והשליכוהו (ז) כדרך ים
 שאינו סובל דבר מת: **הרצו מיניה**
שיסין מחווי. שהשליכו (ח) על ששים
 כרכים ושיצדן כולן שהיה גדול כל
 כך: **ואכלו מיניה שיסין מחווי.**
 שדודו לח: **ומלחו מיניה שיסין**
מחווי. אחרים שהיו רחוקים משם
 ומלחו ממנו ונשארו למקומן: **מחד**
גנגלא דעיניו. מגלגל עינו לקחו
 שמן תלת מאה גרבי: **לשנה אחרס**
הווי מנסרי. לנגות מעטמות הדג
 אותן מחווי שהפיל: **חלסא אגביה.**
 שהיה חול (י) נקצד על גבו: **וקדחו.**
 עשזים על החול: **וסצרינן יבששא.**
 איי הים היא: **שילא.** סנפירי: **צין**
שילא לשילא. (י) סנפירין צבג הדג
 אחת לצד הראש ואחת לצד הזנב: **איבו**
צוקיפא. שהיה הולך כנגד הרוח ואנן
 אולינן צשיפולא כמו שהרוח הולך

וגו

תורה אור השלם

- 1 יעלו שמים יורדו תהומות ונשפך בריעה תתמוגג: תהלים קו כו
- 2 ידעתי עוף של הים וזיו שרד עמדי: תהלים נא יא

הגהות הב"ח

- (א) נג' ונקיש תרי כפי דממלא: (ב) שם טינא צאסי' ומית ואדחיהו: (ג) שם ובי דקין ואחאן נלמרי מריסר ובי: (ד) שם מנסרי כשורי מגלגל ומיני כליל וימת מטללח נמחק: (ה) שם אית לי צניווי ובי: (ו) שם דלי לי יבששא ומדל דלי לי אטמא: (ז) שם ואמר לן מרחקינן ממני פסטי: (ח) רשב"ם ד"ה אפרי ובי והיה השדר מלג: (ט) ד"ה צאוייסי ובי אימות הן אימת חלס: (י) ד"ה מרבו ובי שהשליכו הים על: (יא) ד"ה חלסא ובי נקצד. יב"ס ס"א נקודה: (יב) ד"ה צין שילא לשילא שני סנפירין:

מוסף רש"י

- אורוילא. הוא רחס וחבשים קיג: ע"ש. בת יומא. כיום שנוהג (שם) ומשאבא דצואריה. משך זאחו (שם) ובי מרבעתא דרישיה. כי מבידן על לחשו (שם) וסכר ליה לירדנא. הטיל גלל צינן וסכר הידן ופסם הינך מימיו (שם) ע"ש.

דמיס של ים אינן נוצעין אלף ע"י רוח הולכין צהן: **כשיעור שמתממים** קומקומא של מים חמין: **ושדי פרשא** גירא. כשהיה שום אדם צמך וצקשת על שפת הים לארץ הוה חזינן דקדמה לה ספינתא לגירא: שם דג קטן הוא. כלומר דג זה הוי מדגים קטנים שזיס: **פרי שיאי.** אצל שאר דגים שזיס אין להם אלף סנפירי אחת צלמנע הגצ: **וחזינן להווא ליפרא כו' גרסינן:** אמרינן ליכא מיא. היינו סבורין שאינן עמוקים הואיל ולא קאי צמיא אלף עד צרלוליה: **חזינא.** גרזן או מעד: **לבר נגרא.** חרש עזים: **ולאו משוס דעמיקי מיא.** מהלך שבע שנים לא הגיע החזינא לקרקע אלף משוס דרדיפי מיא מתוך חריפות הנהר לא היה נללל עדיין ולא מחמת העומק צלצד: **עמדי.** ראשו מגיע לקרקע: **דשמטי גדיפיהו.** נופלות נוזה שלהן מרוב שומן: **דליא לי גדפא.** הגציהה לי הכנף. רמז זה חלקך לעתיד לבא: **ליסן עליהם** אס דיון. שצחצחאם מתעכב משיח ויש להם זכר בעלי חיים לאותן אוזים מחמת שומן: **טייעא.** סוחר ישמעאל: **והפרינן.** האף עפרא צהאי עפרא לנסותו אס היה צקי כל כך: **אמר לי.** הווא טיעעא תא ואחוי לך: הכי גרסי' **אולינן חזיפיהו ודמו כמאן דמיבסמי**

וגו

וגו